

El pes de l'escola pública

Com les decisions
de planificació i de
recursos reconfiguren
l'equilibri entre xarxes
del Servei d'Educació
de Catalunya

María Segurola

María Segurola

Graduada en Periodisme i màster en Polítiques Públiques i Socials. Cap de projectes a Equitat.org i especialitzada en polítiques contra la segregació escolar.

Primera edició: juliol de 2026

Autoria: María Segurola
Edició: Bonalletra Alcompàs
Cap de publicacions: Anna Sadurní
Cap de projectes: María Segurola
Disseny de coberta: Relevance
Foto de la coberta: Jordi Ferré
Maquetació: Mercè Montané

ISBN: 979-13-992280-1-4

© Fundació Equitat.org 2026
Girona, 34, interior
08010 Barcelona
fundacio@equitat.org
<https://www.equitat.org/>

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència Creative Commons **Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0)**, llevat que en algun material indiquem el contrari. Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat, inclosa la comercial. Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

Les polítiques de planificació i recursos debiliten el pes de l'escola pública a I3 en plena caiguda de la demanda

Catalunya ha construït en els darrers anys **un projecte desegregador ambiciós**, basat en la corresponsabilitat de tots els centres sostinguts amb fons públics. Aquest camí, però, **es veu tensionat per la manera com s'està gestionant la caiguda de la natalitat des de la planificació educativa**. Les dades mostren que, en els darrers quatre cursos, **el pes de l'oferta concertada a I3 ha crescut progressivament als municipis on és present**. És una tendència encara inicial, però rellevant: sense una planificació conjunta de l'oferta, pot acabar consolidant nous desequilibris entre xarxes i dificultant els avenços contra la segregació escolar.

Aquest desplaçament **no és fruit d'un creixement de la concertada ni d'una manca generalitzada de compromís del sector**. De fet, el Pacte contra la Segregació Escolar i el Decret d'Admissió han contribuït a incrementar la diversitat social de molts centres concertats, i avui la xarxa és més corresponsable que fa una dècada. Aquest ha estat un dels principals motius de reducció de la segregació escolar a Catalunya i **és el camí que cal consolidar**. Però els futurs avenços no poden dependre només de la voluntat de cada centre, perquè això pot generar noves bretxes dins del mateix sector. Els progressos conviuen encara amb una assignatura pendent: **la planificació conjunta de tota l'oferta sostinguda amb fons públics**.

Les dades de la preinscripció 2026/2027 ja mostren els primers efectes d'aquesta omisió. Als municipis catalans amb les dues xarxes, **el 42% de les places d'I3 ofertes són concertades, el màxim de l'última dècada**, i la pública perd pes en 8 de cada 10 municipis. En un context de davallada demogràfica, aquesta evolució no s'explica perquè la concertada s'expandeixi, sinó perquè **l'ajust de l'oferta s'està produint amb intensitats i regles diferents entre xarxes**.

La causa de fons és **una regulació incompleta**. Catalunya disposa d'un Decret d'Admissió que situa la programació conjunta de l'oferta com una eina central per garantir l'escolarització equilibrada. Però el règim de concerts continua regulat per **un decret de 1993**, anterior a la Llei d'Educació de Catalunya, al Pacte contra la Segregació Escolar i al mateix Decret d'Admissió. Aquesta distància normativa fa que el Govern no disposi encara d'un marc prou clar per ordenar tota l'oferta finançada amb fons públics amb criteris equivalents.

Aquesta asimetria es produeix especialment per les diferents reduccions en les ràtios inicials. En els darrers cursos, **la reducció del nombre màxim d'alumnes per grup ha estat la principal via per contenir l'oferta inicial d'I3**. La pública ofereix de mitjana menys de 19 places per grup en aquest nivell, mentre que la concertada en continua oferint més de 21. A més, **un 20% dels centres concertats manté encara la ràtio màxima de 25 alumnes**. Això fa que, abans de la preinscripció, **l'ajust preventiu de places recaigui amb més intensitat sobre la xarxa pública**.

La tendència **difícilment es corregirà sola**. En plena davallada de la natalitat, el Departament ha renovat pràcticament tots els concerts d'I3 per als propers sis anys. Aquesta decisió dona estabilitat a un sector concertat sobredimensionat, però també redueix el marge per reordenar l'oferta inicial si no s'aprova un nou marc regulador. En les properes preinscripcions, la demanda continuarà condicionada per generacions més petites, mentre una part important de l'oferta concertada quedarà blindada i la pública ja haurà assumit bona part de l'ajust per la via de les ràtios o la reducció de grups.

En un sistema de provisió mixta, la caiguda de la natalitat obliga a decidir **com es reparteix la reducció de places**. Si aquesta decisió no es fa amb criteris comuns, transparents i orientats a l'equitat, el risc és que l'ajust alteri progressivament l'equilibri entre xarxes i reforci dinàmiques de competència entre centres.

La sobreoferta accentua aquest risc. A Catalunya, **l'excés de places a I3 se situa al voltant del 10% de l'oferta**. En un context de demanda decreixent, mantenir més places de les necessàries no és innocu: condiona la tria de les famílies, incrementa la competència per captar alumnat i **afebleix l'eficàcia**

de les mesures d'escolarització equilibrada. Quan hi ha massa vacants, la zonificació perd capacitat per ordenar els fluxos d'alumnat, la reserva de places per a alumnat vulnerable pot quedar menys ajustada a les necessitats reals de cada centre i **la matrícula viva tendeix a distribuir-se segons on queden places, no necessàriament segons criteris d'equilibri.**

A més, les famílies no trien en abstracte, sinó a partir de les places que troben disponibles en el moment de la preinscripció. Si una part de l'oferta concertada arriba a aquest moment amb més marge de places mentre la pública ja ha ajustat molt la seva capacitat, **es modifiquen els incentius de tria**, especialment per a les famílies amb més informació i més capacitat d'anticipació. Per això, la manera com es programa l'oferta inicial té efectes directes sobre l'equitat del sistema: **una oferta sobredimensionada pot afavorir més concentració d'alumnat vulnerable en determinats centres i escoles socialment més homogènies.**

Aquest model de planificació desigual tampoc beneficia tot el sector concertat. La renovació gairebé generalitzada dels concerts i el manteniment d'una oferta elevada poden protegir les escoles amb més capacitat d'atracció, però també **intensifiquen la competència per un alumnat que disminueix.** Els centres concertats petits, d'una sola línia i amb baixa demanda, són els més exposats a aquesta pressió. Són també els que poden tenir més dificultats per sostenir el concert si no aconsegueixen prou sol·licituds. Per tant, una regulació feble no només pot generar desequilibris entre la pública i la concertada, sinó també **ampliar les desigualtats dins del mateix sector concertat.**

La planificació conjunta és avui més necessària que mai i és garantia per al conjunt del servei educatiu compromès amb la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. Regular millor l'oferta permetria **protegir els centres que ja actuen amb criteris d'equitat**, evitar que l'ajust depengui de voluntats desiguals i assegurar que tots els centres sostinguts amb fons públics assumeixen responsabilitats equivalents.

Als criteris desiguals de planificació s'hi ha afegit aquest any **l'increment del finançament públic a la concertada, amb una aplicació que no resol la linealitat en la dotació de recursos ni contribueix a comprometre el centre en l'eliminació del cobrament a les famílies.** El Departament ha aprovat **390 milions d'euros fins al 2030** per millorar el finançament dels centres concertats, una decisió necessària per avançar cap a la gratuïtat efectiva i corregir l'infrafinançament històric del sector. Però aquest augment també era una oportunitat d'or per ordenar millor el Servei d'Educació de Catalunya: permetia reconèixer les escoles concertades que ja són corresponsables —una majoria a Catalunya— i, alhora, **establir exigències clares per a tots els centres que reben finançament públic.**

El Govern **no ha aprofitat prou aquesta finestra.** Més recursos públics havien d'anar acompanyats de més garanties públiques: compromisos verificables de corresponsabilitat —aplicats de manera voluntària per bona part dels centres—, eliminació progressiva de quotes, escolarització equilibrada de l'alumnat vulnerable i ajust de l'oferta a les necessitats reals de cada zona. Sense aquestes condicions, l'augment del finançament millorarà la situació econòmica dels centres, però **no necessàriament reforça l'equivalència, la gratuïtat i la cohesió social del conjunt del servei educatiu, ni garanteix que es redueixin les barreres econòmiques que afronten les famílies.**

Considerades per separat, la renovació dels concerts, la política de ràtios i l'increment del finançament sense contrapartides poden semblar decisions tècniques o respostes aïllades a necessitats del context. Considerades conjuntament, **configuren una política educativa de gran abast.** Determinen quina oferta troben les famílies, quins centres tenen més marge per atreure alumnat, com es reparteix la reducció de places i fins a quin punt el Servei d'Educació de Catalunya funciona com una xarxa integrada o com dues xarxes sotmeses a regles diferents.

La davallada de la natalitat fa inevitable ajustar l'oferta. El nombre d'infants que comencen I3 ha caigut prop d'un terç i no recuperarà els nivells anteriors al 2008 en el mig termini. La pregunta, per tant, **no és si caldrà reduir places, sinó com es farà, amb quins criteris i sobre quins centres.** Si l'ajust es deixa només en mans de la demanda o de decisions parcials, pot consolidar desequilibris que després seran difícils de revertir.

La confluència de tres circumstàncies excepcionals —**la caiguda sostinguda de la natalitat, la renovació sexennal dels concerts i l'increment de 390 milions d'euros en el finançament de la concertada**— oferia una oportunitat per actualitzar les regles del sistema. Era el moment de vincular estabilitat, recursos públics i corresponsabilitat. Sense aquesta regulació, Catalunya corre el risc de desapropiar una finestra clau per governar millor tota l'oferta sostinguda amb fons públics.

Governar la davallada demogràfica amb criteris compartits, corresponsabilitat real i garanties equivalents és avui **una de les decisions polítiques més importants per preservar l'equilibri del Servei d'Educació de Catalunya**. Permet protegir l'escola pública i també reconèixer la corresponsabilitat de la concertada. Per això, cal assegurar que tots els centres que reben finançament públic assumeixen les mateixes responsabilitats en la planificació, la gratuïtat i la lluita contra la segregació escolar.

Malgrat que s'ha perdut una finestra d'oportunitat important, **el Departament d'Educació encara és a temps de posar en marxa mesures per limitar els efectes de les decisions ja preses**. Però cal fer-ho ara. En els propers mesos es definiran les normes i criteris que regiran la propera preinscripció, i és en aquest moment quan es pot corregir l'asimetria en la planificació de l'oferta, ajustar les ràtios amb criteris equivalents i condicionar millor l'ús dels recursos públics. **No és només una qüestió tècnica: és una decisió de voluntat política.**

Marc metodològic

Aquest informe analitza de manera sistemàtica els efectes de les decisions de política educativa sobre la distribució de l'oferta escolar entre xarxes a l'Educació Infantil de segon cicle (I3). L'I3 és el nivell on es produeix la preinscripció inicial, on les famílies fan la primera elecció de centre i on les decisions de planificació —grups, ràtios, reserves NESE— determinen la composició inicial de cada centre per als anys següents.

Abast territorial i poblacional

L'anàlisi es restringeix als municipis de més de 10.000 habitants que ofereixen places d'I3 simultàniament a les dues xarxes del Servei d'Educació de Catalunya, és a dir, en règim d'oferta dual. Aquesta restricció respon a un criteri de comparabilitat: en els municipis amb una única xarxa no és possible analitzar l'equilibri entre titularitats. La mostra resultant comprèn 94 municipis, que apleguen aproximadament el 77% del total de places d'I3 del sistema. Bona part dels municipis exclosos són rurals o de mida petita —amb un o dos centres i la pública en règim de quasi-monopoli—, contextos amb dinàmiques pròpies que distorsionarien les mitjanes de ràtio i de pes relatiu.

Objecte i límits de l'anàlisi

Les polítiques educatives que incideixen sobre l'oferta de places són múltiples i operen a escales diferents: la planificació d'equipaments, la zonificació i les adscripcions, la programació anual de grups, el règim de concerts o els ajuts a l'escolarització, entre d'altres. Aquest informe no pretén abastar-les totes: se centra en les que més han modificat la configuració del mapa escolar en el context recent de davallada demogràfica. En concret, s'analitzen dos blocs de mesures: d'una banda, la programació de places escolars en el moment de la preinscripció —grups, ràtios inicials i reserves de places NESE— i les decisions que en modifiquen la configuració; de l'altra, les mesures econòmiques recents que afecten l'equilibri entre xarxes, en particular l'increment del finançament dels concerts educatius (acord de març de 2026) i els canvis en l'import de les «motxilles econòmiques».

L'anàlisi es fixa, per tant, en les condicions d'entrada al sistema: l'oferta que les famílies troben en el moment de la preinscripció i les assignacions que en resulten. No s'hi observa el que succeeix després de la demanda de les famílies —el moviment de les llistes d'espera, les assignacions de plaça al llarg del curs o la matrícula viva—, processos que també incideixen en la composició final dels centres però que responen a dinàmiques pròpies i requereixen fonts de dades diferents. Els resultats s'han d'interpretar, doncs, com una fotografia de les condicions inicials d'escolarització, no de la matrícula definitiva.

Finalment, la política de reducció de ràtios s'analitza exclusivament com a instrument de planificació de l'oferta: pels seus efectes sobre la capacitat dels centres, sobre les opcions de tria de les famílies i sobre l'assignació i la distribució de l'alumnat entre xarxes. L'informe no en valora les dimensions pedagògiques, els efectes sobre les condicions de treball i el benestar dels docents ni la seva eficiència econòmica; són qüestions rellevants, amb literatura pròpia, que excedeixen l'objecte d'aquest treball i mereixerien una anàlisi específica.

Fonts de dades

L'informe utilitza tres bases de dades públiques: l'oferta inicial de preinscripció (cursos 2021/22–2026/27), l'estadística d'assignacions de preinscripció (cursos 2017/18–2025/26) i les places NESE reservades per centre (curs 2026/27), extretes manualment del Mapa Escolar de Catalunya. L'anàlisi de l'evolució del pes de la pública compara l'estadística d'assignacions amb l'oferta inicial del curs 2026/2027, perquè l'estadística d'assignacions d'aquest darrer curs encara no estava disponible en el moment de publicació de l'informe. S'ha comprovat que ambdues bases donen ràtios i pesos pràcticament idèntics en els cursos comuns, de manera que la sèrie és comparable.

Pel que fa a les fonts sobre el finançament dels concerts educatius, l'informe analitza l'acord d'increment del finançament dels centres concertats (març de 2026). Sobre les «motxilles econòmiques», s'analitzen també les dades de la memòria econòmica del Decret d'Admissió i els informes de balanç del Pacte contra la Segregació Escolar del Síndic de Greuges.

Marc de recerca

L'anàlisi s'emmarca en la recerca sobre quasi-mercats educatius, que estudia com, en sistemes de provisió mixta amb lliure elecció de centre, la configuració de l'oferta i les regles d'accés condicionen la distribució de l'alumnat i la segregació escolar. Des d'aquest marc, l'informe no interpreta el pes creixent de la concertada com el resultat espontani de les preferències de les famílies, sinó com una decisió condicionada per la planificació, que determina quines places, ràtios i reserves troben les famílies en el moment de la preinscripció. Metodològicament, l'informe distingeix sempre entre la descripció del patró observat a les dades i la seva interpretació a la llum d'aquesta literatura (Le Grand, 1991; Musset, 2012; Bonal i Bellei, 2018; Zancajo i Bonal, 2022). Pren com a referència institucional els informes del Síndic de Greuges sobre segregació escolar i finançament de la concertada, i com a marc normatiu la Llei d'Educació de Catalunya, el Pacte contra la Segregació Escolar i el Decret d'Admissió. Aquest marc es completa amb l'evidència empírica catalana sobre tria de centre i segregació (Alegre, 2010 i 2017; Bonal, Zancajo i Scandurra, 2021), amb l'evidència internacional sobre els efectes segregadors de l'elecció no regulada de l'oferta (Harris, 2010; Ukanwa, Jones i Turner, 2022; Thompson, 2024; OCDE, 2019) i amb el precedent comparat de París, on la davallada demogràfica també desplaça pes cap al sector privat concertat en absència de regulació (Charousset i Grenet, 2026).

La davallada de la natalitat obliga a reduir oferta, però el marc normatiu actual carrega l'ajust sobre la pública

La demanda d'I3 cau un 32%, encara baixarà fins al 2028 i el sistema manté un 10% de places vacants

La davallada dels naixements ha convertit la planificació de l'oferta d'I3 en una decisió estructural per al sistema educatiu. Catalunya necessita avui moltes menys places que fa quinze anys, i les projeccions indiquen que aquesta necessitat no es recuperarà en l'horitzó de planificació dels concerts vigents. En aquest context, mantenir una oferta sobredimensionada és una opció que alimenta la competència entre centres, pot fer créixer els desequilibris en la composició de les escoles i condiciona les estratègies de tria de les famílies. Catalunya es troba ara davant un repte central de política pública: quines places es redueixen, en quins centres i amb quin repartiment entre xarxes.

La planificació de l'oferta escolar a I3 està directament condicionada pel nombre d'infants de 3 anys que cada any accedeixen al sistema. Aquesta xifra, que marca la demanda potencial, ha seguit en l'últim quart de segle una corba molt pronunciada: un fort creixement fins a finals de la dècada del 2000 i una caiguda sostinguda posterior. Aquesta evolució determina quantes places calen, on calen i quin marge té l'Administració per ajustar l'oferta sense generar sobreoferta.

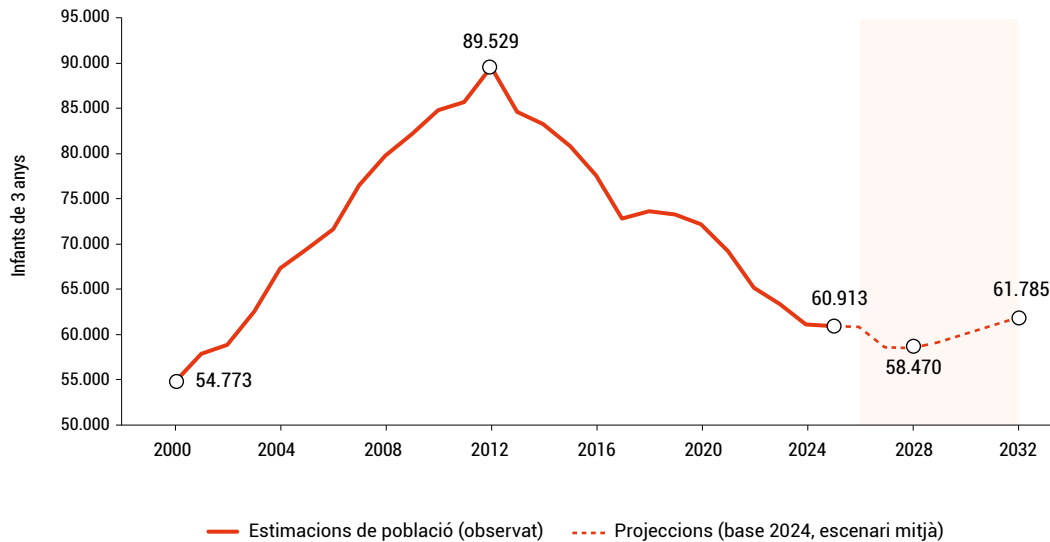
Després del mínim de natalitat de finals dels anys noranta, Catalunya va viure una intensa recuperació dels naixements, associada a la bonança econòmica i a la immigració. L'indicador de fecunditat va passar d'1,14 fills per dona el 1995 a 1,53 el 2008, i el volum de naixements va augmentar prop d'un 50% respecte del 1999 (Bayona, 2025). Com a resultat, la població de 3 anys va créixer un 63,5% entre el 2000, amb 54.773 infants, i el 2012, amb 89.529, el màxim de tota la sèrie.

El màxim de naixements de 2008 va generar, amb el desfasament propi de l'edat d'entrada a l'escola, el punt més alt de demanda d'I3 cap als cursos 2011-2012 i 2012-2013. Aquelles generacions nombroses són les que avui es troben a l'educació secundària i expliquen que el pic demogràfic s'hagi desplaçat cap al final de l'etapa obligatòria. A infantil, en canvi, la tendència és descendent des de fa més d'una dècada.

Des del màxim de 2008, els naixements han caigut un 36,7%, amb 32.000 naixements menys que en aquell moment. La fecunditat no s'ha recuperat malgrat l'arribada de nous migrants, sinó que es manté en valors mínims (Bayona, 2025). La població de 3 anys ha passat de 89.529 infants el 2012 a 60.913 el 2025, una reducció del 32,0%. Això significa que avui accedeixen a I3 gairebé 28.600 infants menys que en el moment de màxima demanda.

Gràfic 1. Evolució i projecció de la població de 3 anys a Catalunya (2000-2032)

La demanda potencial d'I3 cau un 32% des del màxim de 2012 i tocarà fons el 2028

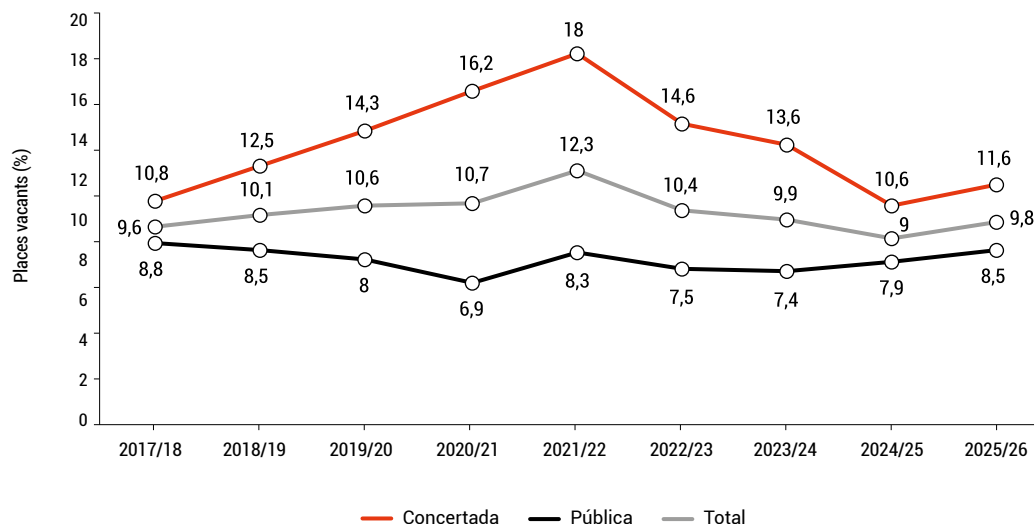
Nota: al gràfic publicat es destaquen els valors 2000 (54.773), 2012 (màxim, 89.529), 2025 (60.913), 2028 (mínim projectat, 58.470) i 2032 (61.785).

Font: Idescat. Estimacions de població (2000-2025) i Projeccions de població base 2024, escenari mitjà (2026-2032).

Les projeccions de l'Idescat, en l'escenari mitjà, indiquen que la demanda d'I3 encara baixarà uns anys més, fins a un mínim al voltant del 2028, amb uns 58.500 infants. Tot i una possible recuperació posterior, la població de 3 anys es mantindrà molt per sota del màxim durant tot l'horitzó dels concerts vigents. L'any 2032, moment de tornar a revisar els concerts educatius, hi haurà 61.785 infants de 3 anys, un 31% menys que el 2012. La demanda, per tant, no tornarà als nivells previs a la crisi econòmica; i encara que la fecunditat repuntés, no és previsible una recuperació de la intensitat anterior, perquè les generacions de dones en edat de tenir fills són avui molt més reduïdes (Bayona, 2025).

Gràfic 2. Evolució del percentatge de places vacants a I3 després de les assignacions

Municipis de més de 10.000 habitants amb centres públics i concertats

Nota: vacants = places ofertes en el moment de les assignacions no cobertes per cap assignació.

Font: Estadística d'assignacions. Dades Obertes. Departament d'Educació.

Aquesta contracció, lligada a una reducció de places que no ha seguit la caiguda de naixements, es tradueix en una sobreoferta persistent. Després de les assignacions, gairebé una de cada deu places d'I3 queda vacant als municipis de més de 10.000 habitants amb centres públics i concertats: el curs 2025/2026, les vacants representen el 9,8% de l'oferta. És una proporció elevada per a un nivell d'entrada al sistema educatiu, especialment tenint en compte que ja s'han produït fortes reduccions de la ràtio per grup per posar fre a la sobreoferta. A més, la mitjana amaga municipis on l'excés de places és encara més intens.

Després de dos cursos de reducció, la sobreoferta ha tornat a repuntar lleugerament: ha passat del 9,0% el 2024/2025 al 9,8% el 2025/2026. El repunt és especialment rellevant perquè la demanda encara no ha tocat fons i, segons les projeccions, continuarà baixant com a mínim fins al 2028, però ja amb ràtios reduïdes i sense possibilitat d'eliminar grups concertats a l'oferta inicial.

El repte dels propers anys no és si caldrà reduir oferta, sinó com, quan i a on es farà aquesta reducció. L'Administració haurà de decidir on es retallen les places sobrants, com es reordena el mapa escolar i com es reparteix l'ajust entre les xarxes sostingudes amb fons públics. D'altra banda, la reordenació es pot fer de manera proactiva i anticipada, d'acord amb els principis del Servei d'Educació de Catalunya —entre els quals, la distribució equilibrada de l'alumnat—, o es pot deixar que es produeixi a posteriori, com a resultat de la demanda expressada en cada preinscripció. És precisament aquest repartiment de l'ajust el que converteix el context demogràfic en una decisió de política pública.

El decret de concerts: una norma de 1993 per governar el sistema de 2026

El concert educatiu és l'instrument pel qual l'Administració transfereix fons públics a centres privats perquè imparteixin ensenyaments obligatoris i gratuïts en condicions homologables a les de la xarxa pública. Nascut amb la LODE (1985) i el Reial decret 2377/1985, a Catalunya el marc s'ha anat modernitzant en clau d'equitat: la Llei d'Educació de Catalunya (LEC, 2009) integra els centres concertats dins del Servei d'Educació de Catalunya i els reconeix com a part del servei públic, amb el deure de contribuir als seus objectius de cohesió i atenció a les necessitats reals d'escolarització; i la LOMLOE (2020) reforça aquesta orientació quan suprimeix la «demanda social» com a criteri prioritari i estableix que els concerts han de respondre a les necessitats d'escolarització del territori, amb especial atenció a la proximitat i a la inclusió.

Sobre aquesta base, la programació de l'oferta educativa és competència de la Generalitat i es regeix pel Decret 11/2021 d'admissió, que ordena determinar de manera periòdica i territorialitzada els llocs escolars necessaris, «evitar situacions de sobreoferta que perjudiquin l'escolarització equilibrada» i tendir a l'equilibri entre les places programades i l'alumnat empadronat. La norma preveu, a més, una oferta única —decidida a les taules locals de planificació— que engloba els centres públics i els concertats, en què l'òrgan del Departament que gestiona els concerts també participa. El marc legal vigent, doncs, apunta inequívocament cap a una planificació conjunta i ajustada de tota l'oferta sostinguda amb fons públics.

La nova normativa reposa sobre un decret de concerts de 1993 (Decret 56/1993), anterior a la LEC, al Pacte contra la Segregació Escolar (2019) i al mateix Decret d'Admissió. Aquest marc obsolet i ambigu regula quants grups té cada centre i com es renoven els concerts, però no obliga la concertada a ajustar la seva oferta inicial en les mateixes condicions que la pública. En conseqüència, el Departament no disposa de les eines legals per fer efectiva, sobre la xarxa concertada, la planificació conjunta que la resta de la normativa li exigeix.

Aquesta contradicció es fa visible en les mateixes instruccions de preinscripció del Departament. Les Directrius per a la distribució equilibrada de l'alumnat del curs 2026-2027 (març de 2026) ordenen a les taules locals determinar «una oferta única que englobarà els centres públics i privats en règim de concert», evitar la sobreoferta i, textualment, estableixen que «quan sigui necessari reduir grups es farà de forma equilibrada entre centres públics i concertats». La instrucció, per tant, proclama una reducció simètrica de l'oferta entre xarxes.

Les mateixes directrius revelen, però, l'asimetria que fa impracticable aquest mandat. A I3, els centres concertats poden decidir quina oferta de places poden fer, fins a 25 places per unitat, i la reducció de places depèn de la voluntat de les titularitats de centres concertats d'acollir-se a una reducció. És a dir, per a

la concertada la reducció de ràtios és voluntària, i el seu nombre de grups només es pot revisar en la renovació plurianual dels concerts —que aquest curs ha renovat el 99% dels grups d'I3— o a posteriori, un cop tancada la preinscripció, quan un grup no assoleix el mínim. A l'oferta inicial, en canvi, els grups públics sí que se suprimeixen de manera preventiva com a part de la planificació.

En el moment on treballen les taules de planificació —l'oferta inicial, prèvia a la preinscripció i on cal evitar la sobreoferta— l'única oferta que es pot reduir de manera efectiva i generalitzada és la pública. La instrucció dicta repartir l'ajust «de forma equilibrada», però les eines legals només permeten actuar efectivament sobre una de les dues xarxes.

La urgència d'homologar la corresponsabilitat entre xarxes ja va encapçalar l'agenda del Departament quan va iniciar la tramitació d'un nou decret de concerts en paral·lel al Decret d'Admissió. Aquell text havia de concretar precisament aquests buits —l'obligació d'escolaritzar alumnat vulnerable, el control sobre el cobrament de quotes i la planificació de l'oferta conjuntament amb la pública i amb les mateixes obligacions—, però està congelat des de 2020. Mentre no s'aprovi, la normativa actual d'equitat continuarà xocant amb una regulació de concerts pensada per a un altre temps.

Cinc decisions del Departament d'Educació que donen més capacitat d'oferta i atracció a la xarxa concertada

El Departament d'Educació ha pres en l'últim any cinc decisions que, combinades, tenen efectes previsibles sobre l'equilibri del Servei d'Educació de Catalunya. Aquestes decisions marquen les regles de planificació i finançament i reordenen l'oferta, els recursos i la capacitat d'atracció de cada xarxa en un context de davallada sostinguda de la demanda.

La responsabilitat última de governar aquest escenari correspon a l'Administració educativa, que disposa de les dades, les projeccions demogràfiques i les eines normatives per adaptar el sistema. Els centres públics i concertats actuen dins del marc que l'Administració defineix. El debat central, doncs, no és la voluntat de cada centre envers la planificació educativa, sinó si les regles actuals permeten ajustar l'oferta amb criteris equivalents i preservar l'equilibri entre tots els centres sostinguts amb fons públics.

Aquest marc té efectes desiguals en el moment de la preinscripció. A l'oferta inicial, la pública és l'única xarxa sobre la qual el Departament pot aplicar de manera generalitzada ajustos preventius de places, reduint ràtios o suprimint grups abans que les famílies triïn centre. La concertada, en canvi, manté pràcticament tots els grups renovats i conserva més marge per oferir ràtios altes. Això fa que les famílies arribin a la preinscripció amb una oferta pública més ajustada i una oferta concertada comparativament més àmplia. Es tracta d'una qüestió de disseny institucional: quan els instruments d'ajust no són els mateixos, els efectes sobre l'oferta tampoc no ho són.

Aquest mateix esquema també genera riscos dins del sector concertat. En un context de natalitat baixa i demanda decreixent, mantenir una oferta elevada intensifica la competència entre centres. Els centres concertats petits, d'una sola línia i amb menys capacitat d'atracció, són especialment vulnerables perquè han d'assolir un mínim de 14 alumnes per mantenir la unitat concertada. Per tant, la manca d'una planificació més ajustada no només pot reduir el pes relatiu de la pública en el moment de la tria, sinó també exposar la concertada més fràgil a una competència creixent per un alumnat que disminueix.

Els efectes acumulats d'aquestes decisions ja es veuen en la distribució de l'oferta inicial d'I3 del curs 2026/2027. En 73 dels 94 municipis de més de 10.000 habitants amb oferta dual a I3, la pública ha perdut

pes des del curs 2017/2018. Barcelona és un dels pocs municipis on la tendència és la inversa, en part gràcies a una política local activa d'incorporació de centres a la xarxa pública i d'equiparació de ràtios entre titularitats. Aquest cas mostra que la davallada de la demanda no determina per si sola el pes de cada xarxa i que les decisions de planificació també compten.

El curs 2026/2027 coincidirà amb una finestra d'oportunitat excepcional: la caiguda sostinguda de la natalitat, la renovació sexennal dels concerts i l'increment de 390 milions d'euros en el finançament de la concertada. Aquest context permetia vincular estabilitat, recursos públics i corresponsabilitat amb unes regles més clares per al conjunt del Servei d'Educació de Catalunya. Les decisions adoptades, però, no han aprofitat prou aquesta oportunitat per ordenar l'oferta amb criteris comuns, ajustar millor les ràtios entre xarxes i condicionar els nous recursos a compromisos verificables d'equitat.

Les cinc decisions que s'analitzen a continuació no són mesures menors ni estrictament tècniques. Determinen quines places troben les famílies en el moment de la preinscripció, quins centres tenen més marge per atreure alumnat, com es reparteix la reducció de la demanda i fins a quin punt el Servei d'Educació de Catalunya funciona com una xarxa integrada o com dues xarxes sotmeses a regles diferents.

- 1 **La renovació del 99% dels concerts educatius a I3 per sis anys, malgrat que les projeccions de l'Idescat indiquen que no hi haurà un repunt notable dels naixements d'aquí al 2032.** Només 10 dels 923 grups actius no s'han renovat, i tots feia anys que no assolien el mínim d'alumnat. No hi ha cap cas de supressió preventiva basada en projeccions demogràfiques en un sector on l'onze per cent de les places queden vacants a I3. Amb els concerts blindats, tot el pes de la reducció preventiva de l'oferta recaurà sobre la xarxa pública durant sis anys. A més, l'escenari de sobreoferta sostinguda penalitza els centres concertats més petits i amb menys capacitat d'atreure sol·licituds, que han d'arribar als 14 alumnes per aula per mantenir el concert.
- 2 **El manteniment de ràtios desiguals entre xarxes:** 19 places per grup de mitjana a la pública i 21,6 a la concertada, amb un 20% de centres concertats a la ràtio màxima de 25 alumnes. La reducció de ràtios —la principal via per la qual el sistema redueix oferta— només s'ha aplicat de manera obligatòria a la pública, i el Departament no ha establert cap instrucció d'equiparació. La diferència incrementa la quota d'oferta concertada i condiona l'elecció de les famílies, que no trien només en funció de preferències ideals, sinó de manera adaptativa segons l'oferta disponible, tractant de garantir l'assignació en primera petició.
- 3 **La reserva de places per a alumnat vulnerable (NESE) proporcionalment més elevada a la pública:** a bona part dels municipis la reserva nominal és la mateixa als dos sectors, perquè els òrgans locals de planificació estableixen la mateixa reserva per centre independentment de la ràtio de cadascun. Com que l'escola pública té menys alumnes per grup, una proporció més gran de la seva oferta es destina a alumnat vulnerable. Això n'incrementa la complexitat inicial i redueix les places disponibles per a la resta de famílies. Malgrat l'important increment de corresponsabilitat de bona part del sector concertat, la diferència de composició persisteix: la pública matricula un 39% d'alumnat NESCD als nivells inicials, mentre a la concertada és el 23%. Una reserva de places diferenciada hauria de servir per compensar aquest desequilibri, no per aprofundir-lo.
- 4 **L'augment del finançament del mòdul de concert en 390 milions d'euros fins al 2030,** amb l'objectiu d'avançar cap a la gratuïtat real de l'educació en el sector concertat. No obstant això, **no s'acompanya de mecanismes d'auditoria sobre el copagament de les famílies ni d'una diferenciació clara entre els centres que assumeixen compromisos de corresponsabilitat i els que mantenen quotes elevades,** de manera que l'increment pot tenir efectes regressius: sense controls efectius, determinats centres poden acumular més finançament públic mantenint alhora ingressos privats significatius.
- 5 **L'increment diferencial de les motxilles econòmiques (+19,6%, de 988 a 1.182 euros per alumne NESE B),** aplicat exclusivament als centres concertats per ajustar-les al cost de la plaça, **sense cap increment equivalent per a la pública,** que no actualitza l'import de l'ajut i partia ja d'un infrafinançament. Tampoc no hi ha mecanismes de control sobre el seu ús.

Els primers efectes de les polítiques de planificació i recursos sobre l'equilibri del Servei d'Educació de Catalunya

L'escola concertada assolix un màxim d'oferta inicial en un context de país amb un pes ja molt elevat de la concertada

El curs 2026/2027 confirma una tendència encara moderada, però sostinguda, en la distribució de l'oferta escolar a Catalunya. Per primera vegada des que existeixen dades sistemàtiques comparables, la xarxa concertada ha assolit el 42,1% de les places ofertes a Educació Infantil de segon cicle (I3) als municipis de més de 10.000 habitants amb presència de les dues xarxes. L'increment és petit en termes percentuals, però rellevant perquè consolida una evolució que s'observa en els darrers cursos i que afecta la majoria de municipis. No és el resultat d'un creixement de la concertada —que també perd places i grups—, sinó d'una reducció asimètrica de l'oferta que ha afectat més intensament la xarxa pública en un context de forta davallada de la natalitat. Aquesta pèrdua de pes de la pública és el resultat d'una sèrie de decisions de planificació que han fet recaure l'ajust de l'oferta amb més intensitat sobre aquesta xarxa.

Taula 1. Evolució del nombre de places ofertades en preinscripció segons titularitat a I3 i pes dins de l'oferta inicial

Municipis de més de 10.000 habitants amb oferta pública i concertada en aquesta etapa educativa

CURS	PLACES			TITULARITAT	
	Total	Públiques	Concertades	Pública (%)	Concertada (%)
2017/2018	57.745	34.367	23.378	59,5	40,5
2018/2019	57.846	34.518	23.328	59,7	40,3
2019/2020	57.145	33.895	23.250	59,3	40,7
2020/2021	55.941	33.091	22.850	59,2	40,8
2021/2022	53.583	31.386	22.197	58,6	41,4
2022/2023	48.879	28.868	20.011	59,1	40,9
2023/2024	47.060	27.898	19.162	59,3	40,7
2024/2025	46.509	27.284	19.225	58,7	41,3
2025/2026	45.685	26.625	19.060	58,3	41,7
2026/2027	44.405	25.714	18.691	57,9	42,1

Font: Estadística d'assignacions (2017/2018-2025/2026) i Oferta inicial (2026/2027). Dades Obertes. Departament d'Educació.

La xarxa pública perd pes en 8 de cada 10 municipis i Barcelona és l'única ciutat gran on la pública creix des de 2017

La combinació de la supressió asimètrica de grups i la reducció diferencial de ràtios ha generat, en la majoria de municipis, un augment mecànic del pes relatiu de l'oferta concertada. Aquesta pèrdua de pes de l'oferta pública inicial a I3 no s'explica per voluntats polítiques locals —que tenen certa capacitat de negociació amb els titulars concertats— sinó en bona part per la impossibilitat d'aplicar mesures de supressió equilibrada entre xarxes a causa de la regulació dels concerts. El Departament hauria pogut reduir la sobreoferta concertada per mantenir l'equilibri en el moment de revisió plurianual dels concerts educatius o establint la regulació necessària per suprimir places concertades en la preinscripció; en no fer-ho, la configuració resultant afavoreix estructuralment el sector concertat en el moment de la tria de centre.

Entre els cursos 2017-2018 i 2026-2027, la xarxa pública ha perdut pes en l'oferta inicial d'I3 en 75 dels 94 municipis de més de 10.000 habitants amb oferta simultània de les dues xarxes. En total, 25 municipis han perdut més de 5 punts percentuals de la seva oferta pública inicial, i en els casos més intensos la proporció de places públiques ha caigut entre 7 i més de 13 punts. Es tracta de municipis de perfils diversos, però en tots la dinàmica és la mateixa: la reducció de ràtios s'ha aplicat molt més intensament a la pública, mentre que la concertada ha mantingut ràtios superiors o ha reduït menys grups proporcionalment.

En sentit contrari, Barcelona és l'únic municipi gran que guanya pes públic en tots dos indicadors (+4,1 punts percentuals en grups, +2,8 en places). S'explica, en part, perquè la reducció de ràtios ha estat més equilibrada entre sectors i perquè alguns centres concertats han passat a la xarxa pública o han tancat. Barcelona, que partia d'un pes molt elevat de l'oferta concertada, il·lustra que una gestió més equilibrada de l'oferta entre xarxes és possible i que els seus resultats van en la direcció contrària a la tendència general del país.

L'efecte Barcelona, de fet, suavitza la tendència global de la pública, ja que la ciutat concentra el 19% de les places públiques dels municipis de més de 10.000 habitants. La proporció pública passa del 59% al 58% en el conjunt d'aquestes localitats (-1,6 punts entre 2017-2018 i 2026-2027); però si s'exclou Barcelona dels càlculs, la caiguda és de -2,9 punts percentuals, una xifra que reflecteix amb més fidelitat la realitat de la majoria del territori.

Amb la caiguda demogràfica prevista i sense noves eines de planificació equilibrada, aquesta tendència s'agreuja. Si la planificació no incorpora criteris de reducció proporcional entre xarxes, la pública continuarà absorbint el gruix dels ajustos a l'oferta inicial i la quota del sector concertat continuarà creixent mecànicament any rere any.

La sobreoferta estructural també posa en risc la concertada més fràgil: centres d'una línia que podrien tancar per baixa demanda

La manca de regulació en un context de sobreoferta perjudica també els centres concertats més petits i amb baixa demanda, que poden veure perillar el concert i la seva supervivència en un marc de més competència i major exposició davant els canvis en el padró.

Sota un mateix criteri —centres d'una sola línia a I3 amb més d'un 25% de places vacants després de la preinscripció 2025/2026—, es troben en risc de tancament 42 centres concertats (un 8,5% del sector en els municipis amb oferta dual) i 69 centres públics (un 7,8%). El model actual, en què la supressió d'un grup concertat es produeix quan ja no s'omple, un cop passada la preinscripció, penalitza especialment els centres petits i amb menys capacitat d'atracció, que han de competir per una demanda cada cop més escassa amb centres més grans i amb més recursos.

Cal destacar que un centre concertat d'una sola línia ha d'assolir un mínim de 14 alumnes per mantenir la unitat concertada: si no ho aconsegueix, perd el concert. Un centre públic del mateix perfil —una línia i baixa demanda— no està subjecte a aquest llindar i pot continuar funcionant amb un nombre baix d'alumnes per grup. Davant d'una mateixa feblesa de demanda, doncs, la concertada petita queda estructuralment més exposada al tancament que la pública equivalent, en un context de natalitat cada vegada més baixa.

La major part de la reducció de grups concertats a l'oferta inicial d'I3 des del curs 2017/2018 es deu al tancament o al pas a la xarxa pública de centres amb baixa demanda sostinguda. Fins a la preinscripció 2026/2027 han desaparegut 30 escoles concertades, que han reduït en 36 el nombre de grups concertats:

14 han tancat definitivament —totes d'una línia i gairebé totes amb baixa demanda sostinguda—, 12 han passat a la xarxa pública, 3 s'han integrat en altres escoles i una ha passat a la xarxa privada.

Una renovació preventiva dels concerts —calibrada per les projeccions demogràfiques locals— hauria estat beneficiosa tant per a la sostenibilitat d'aquests centres concertats fràgils, que en un escenari d'oferta ajustada tindrien més possibilitats d'omplir les places, com per a la xarxa pública i per a l'equitat territorial del sistema. La sobreoferta no regulada, en canvi, deixa que l'ajust el decideixi la competència entre centres, i no la planificació.

La xarxa pública perd més places d'entrada I3 a causa de la reducció de ràtios inicials, encara que la concertada hagi tancat més línies des de 2017

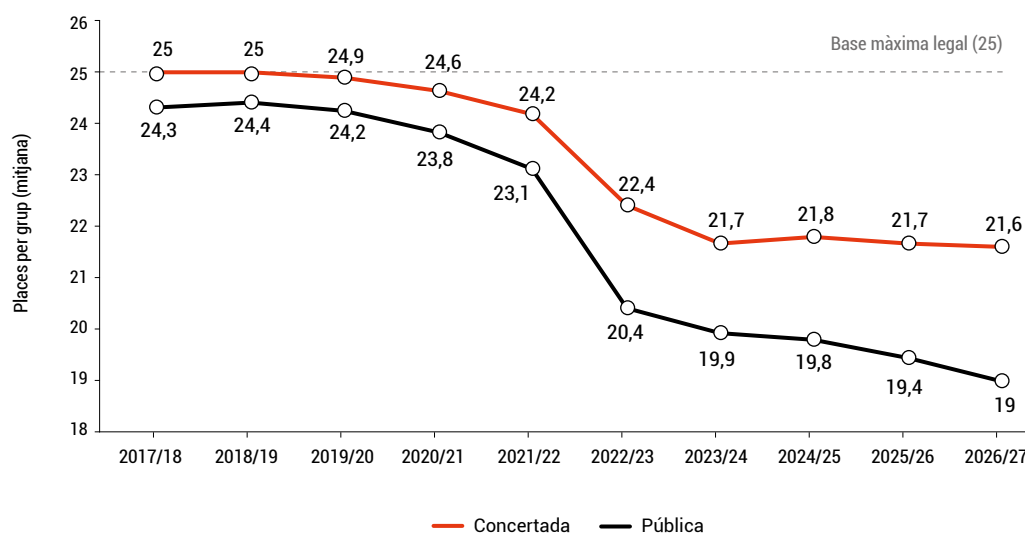
L'Administració disposa de tres mecanismes per ajustar l'oferta de places a la demanda: la supressió d'escoles, la supressió de línies i la reducció de places per línia (ràtios). En els últims anys, aquestes tres vies s'han aplicat de manera desigual entre xarxes, amb un resultat global que ha reduït especialment el pes de l'oferta pública.

La reducció de ràtios —el mecanisme de més impacte quantitatiu en l'oferta inicial— s'ha aplicat de manera obligatòria i pràcticament universal a la xarxa pública a partir de la preinscripció 2022/2023. Des de llavors, gairebé la totalitat dels centres públics d'I3 s'han situat per sota dels 20 alumnes per grup. A la concertada, en canvi, aquesta reducció no ha estat obligatòria, sinó voluntària, i s'ha aplicat de manera molt desigual.

Aquesta mesura és adequada per garantir places «reservades» per assignar l'alumnat de matrícula viva sense arribar a la massificació de les aules, però el Departament d'Educació l'ha fet servir per suprimir oferta en un context de caiguda de la demanda sense haver d'adoptar mesures més dràstiques i amb menys suport social com el tancament preventiu de línies o centres. Actualment, moltes escoles públiques ja parteixen de ràtios inicials de 17 o 18 alumnes en molts municipis, de manera que la reducció de ràtios com a mecanisme de supressió d'oferta comença a esgotar-se.

Gràfic 3. Evolució de la ràtio inicial mitjana a I3 per titularitat

Municipis de més de 10.000 habitants amb centres públics i concertats · Ràtio màxima legal: 25

Nota: valors amb dos decimals disponibles a la base de dades; el gràfic publicat mostra un decimal.

Font: Estadística d'assignacions (2017/2018-2025/2026) i Oferta inicial de places (2026/2027). Dades Obertes. Departament d'Educació.

La supressió de línies, per la seva banda, ha afectat proporcionalment més la xarxa concertada: entre 2017/2018 i 2026/2027 el sector ha perdut un 5,5% dels seus grups, principalment per no renovació d'alguna unitat i pel tancament de centres sencers per baixa demanda. La pública, en el mateix període, ha perdut un 2,2%, ja que el tancament d'unes línies s'ha compensat amb l'obertura d'altres, de manera que el volum total d'unitats ha variat menys.

La diferència en la supressió de grups entre sectors, però, és que la concertada perd grups a posteriori, un cop resolta la preinscripció i coneguda la demanda, mentre que a la pública el Departament actua de manera preventiva a la planificació inicial i elimina grups tenint en compte les necessitats d'escolarització globals.

La xarxa pública oferta 19 places per grup i la concertada 21,6: la reducció desigual de ràtios amplia la diferència entre xarxes

El principal mecanisme de reducció de l'oferta pública ha estat, doncs, la disminució més intensa de les ràtios inicials, que ha ampliat la diferència de capacitat entre xarxes. A la preinscripció de 2026/2027, la ràtio mitjana dels grups públics d'I3 se situa en 19 places per grup, mentre que la concertada n'oferta de mitjana 21,6.

Dins del sector concertat hi ha, a més, diferències molt importants i les famílies es troben amb una oferta inicial en què els centres concertats ofereixen entre 5 i 8 places més per grup que els centres públics del mateix barri o zona d'escolarització.

Aquesta diferència és la conseqüència d'una regulació que obliga la pública a reduir ràtios però no ho exigeix a la concertada. Una ràtio inicial més baixa a la pública pot ser percebuda per les famílies com una menor probabilitat d'obtenir-hi plaça, i actuar com un factor de desplaçament de la demanda cap a la concertada, que parteix d'una oferta comparativament més àmplia.

La reducció de ràtios a la pública té, a més, una conseqüència no desitjada: amplia la seva capacitat d'absorció de matrícula viva —alumnat que s'incorpora fora del període ordinari, principalment famílies recentment arribades—, un fenomen creixent especialment a les zones d'alta intensitat migratòria. Amb ràtios inicials molt baixes, els centres públics són els que disposen de més marge per ampliar ràtios a mig curs. Sense una regulació equivalent a la concertada, això pot acabar funcionant com un mecanisme involuntari de concentració de l'alumnat d'incorporació tardana —majoritàriament d'origen migrant i de perfil socioeconòmic baix— als centres públics.

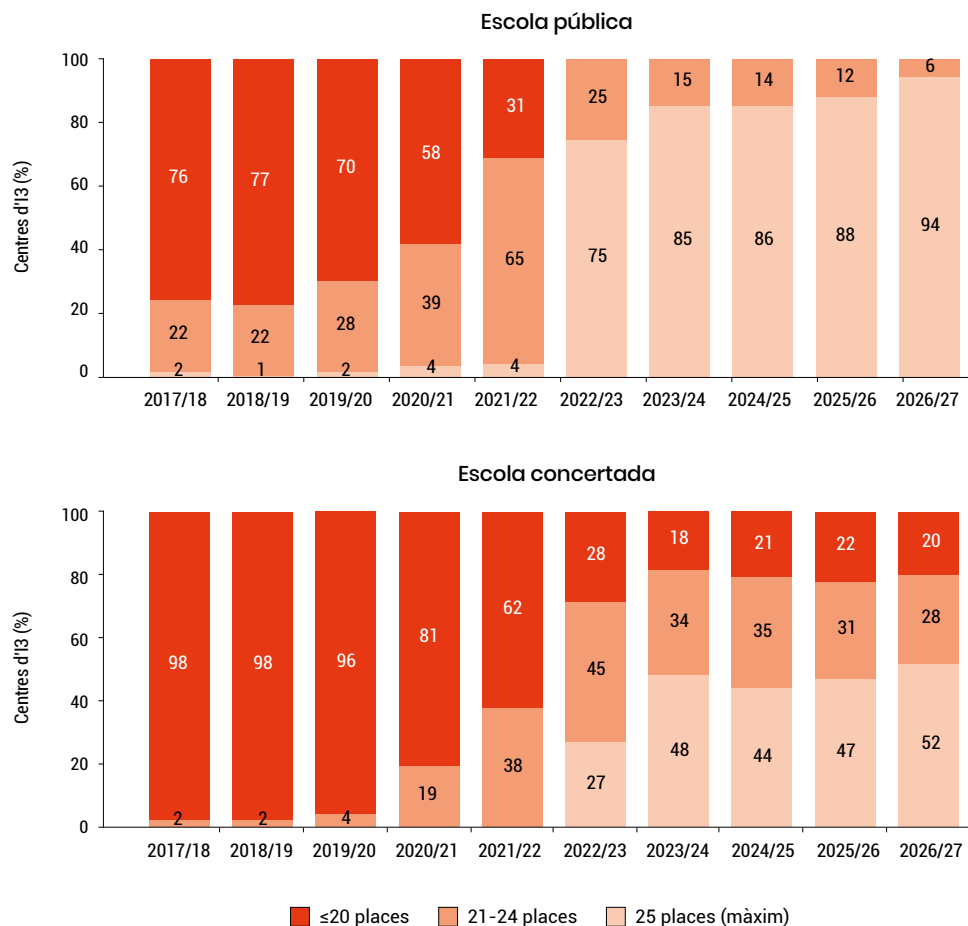
La reducció voluntària de ràtios a la concertada s'estanca: un de cada cinc centres continua a 25 alumnes per grup

Un cop reconegut l'esforç de reducció que ha fet bona part del sector, les dades mostren que aquesta via s'ha esgotat a la concertada. Després d'una davallada concentrada entre els cursos 2021/22 i 2022/23 —de 24,2 a 22,4 places per grup de mitjana—, la ràtio de la concertada s'ha estabilitzat al voltant de 21,6–21,8 i pràcticament no ha baixat més en els tres darrers cursos (21,8 el 2024/25; 21,6 el 2026/2027). El percentatge de grups concertats que mantenen la ràtio màxima de 25 s'ha estancat entorn del 20%. La xarxa pública, en canvi, ha continuat reduint cada curs, de 20,4 (2022/23) a 19 (2026/2027).

La reducció voluntària de ràtios a la concertada ha tocat sostre, mentre que la pública encara ha absorbit ajust fins a acostar-se a un llindar mínim a molts grups. Com que la reducció de ràtios és la principal via d'ajust de l'oferta i a la concertada ja no avança, tot nou ajust preventiu recaurà sobre la pública —que amb prou feines té marge— o bé haurà de fer-se per la via, més costosa políticament, del tancament de línies. El sistema, per tant, s'acosta a un punt en què no podrà continuar reduint oferta sense decisions estructurals sobre el mapa escolar.

Gràfic 4. Distribució dels centres d'I3 segons la ràtio inicial, per titularitat

Municipis de més de 10.000 habitants amb centres públics i concertats · % de centres d'I3

Nota: percentatges normalitzats sobre les tres franges (els pocs centres amb ràtio >25, residuals i concentrats fins al 2021/2022, s'exclouen del càlcul). El gràfic publicat mostra els valors arrodonits sense decimals.

Font: Estadística d'assignacions (2017/2018-2025/2026) i Oferta inicial de places (2026/2027). Dades Obertes. Departament d'Educació.

La xarxa pública concentra més alumnat vulnerable des de l'inici: reserva el 32,6% de les places per a NESE, davant el 26,6% de la concertada

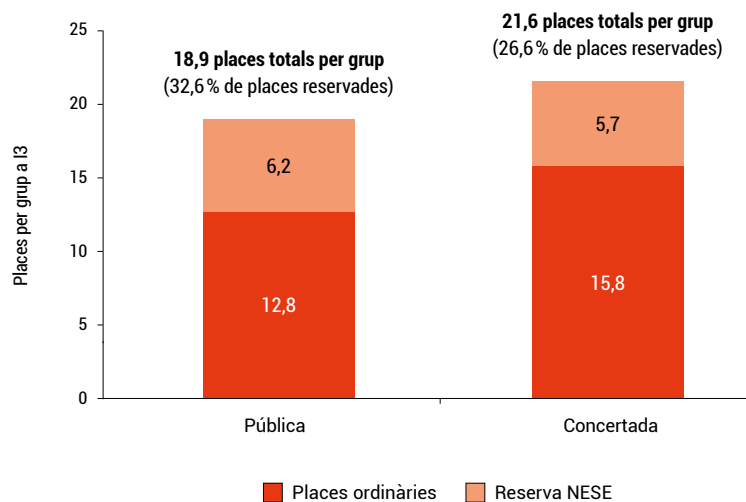
L'instrument central del Pacte contra la Segregació és la reserva de places per a alumnat NESE, que permet establir una doble llista d'admissió per l'alumnat en funció de la vulnerabilitat socioeconòmica. A la majoria de municipis, les taules locals de planificació l'estableixen en termes nominals —un nombre de places per centre—, semblant entre xarxes (al voltant de sis places per grup de mediana). Però aplicar una reserva nominal semblant sobre una base de places per grup més petita, com la de la pública, equival a reservar-ne una proporció més gran: el curs 2026/2027 la pública reserva el 32,6% de les seves places per a alumnat vulnerable, davant el 26,6% de la concertada. La diferència respon a la combinació mecànica d'una reserva nominal semblant amb unes ràtios desiguals.

La conseqüència recau sobre les places ordinàries —les disponibles per a les famílies que no accedeixen per reserva. La pública n'ofereix de mitjana 12,8 per grup i la concertada 15,8: un 23% menys.

La recerca sobre quasi-mercats documenta que les famílies de perfil socioeconòmic mitjà i alt són les que exerceixen amb més intensitat l'elecció de centre (Zancajo i Bonal, 2022). Quan la probabilitat de trobar plaça ordinària és sistemàticament més alta a la concertada, una part d'aquestes famílies hi opta en primera petició, no per una preferència real sinó per maximitzar la probabilitat d'obtenir plaça: una tria adaptativa que reforça el perfil social diferenciat de les dues xarxes.

Gràfic 5. Places ordinàries i de reserva NESE per grup d'I3, per titularitat (oferta inicial 2026/2027)

Municipis de més de 10.000 habitants amb centres públics i concertats

Nota: càlcul: total de places ordinàries i de reserva NESE dividit pel nombre de grups d'I3 de cada xarxa (pública: 1.353 grups; concertada: 866 grups). El gràfic publicat mostra 18,9 places/grup (32,6% reservat) a la pública i 21,6 places/grup (26,6% reservat) a la concertada.

Font: Oferta inicial de places i Mapa Escolar de Catalunya. Departament d'Educació.

Aquesta asimetria remet a un límit de disseny que el Síndic de Greuges assenyala en el seu balanç de 2026: tot i ser l'instrument central del Pacte, la reserva encara no s'ajusta prou al volum real d'alumnat vulnerable detectat a cada zona. Mentre s'estableixi en termes nominals i uniformes, el seu efecte proporcional seguirà depenent de les ràtios de cada xarxa. El propi Decret 11/2021 (art. 55.2) preveu planificar-la de manera diferenciada entre centres per raons de segregació, i el Síndic recomana ajustar-la millor a les necessitats detectades —un marge de millora que evitaria que la mecànica de la reserva reforci, en lloc de corregir, el perfil social diferenciat de cada xarxa.

Més finançament per a l'alumnat vulnerable a la concertada que a la pública: es dispara la bretxa de les «motxilles econòmiques» entre xarxes

Les «motxilles econòmiques» són una eina imprescindible contra la segregació escolar perquè fan possible que la distribució equilibrada de l'alumnat vulnerable vagi acompanyada dels recursos necessaris. Sense aquest finançament, els centres que escolaritzen més alumnat NESE B assumeixen més complexitat sense prou suport, i les famílies amb menys recursos poden quedar excloses d'activitats, sortides, colònies, material, llibres o altres oportunitats educatives que formen part de l'experiència escolar ordinària. Per això, les «motxilles econòmiques» no són només un ajut compensatori: són una condició perquè la responsabilitat sigui viable i perquè cap centre tingui incentius a evitar alumnat vulnerable.

El disseny actual de les «motxilles econòmiques» encara no garanteix aquest dret en condicions equivalents. L'ajut no cobreix tots els conceptes que hauria de cobrir i no té un finançament equivalent a les dues xarxes. Aquesta diferència impedeix que un alumne vulnerable tingui les mateixes oportunitats educatives amb independència de si està escolaritzat en un centre públic o concertat. El Departament d'Educació ha avançat cap a una major cobertura a la xarxa concertada amb l'aprovació de l'increment de l'import de la «motxilla», que serà d'aplicació a partir del proper curs, però si aquesta millora no s'estén també a la pública, pot ampliar la bretxa de garanties entre alumnat vulnerable segons la titularitat del centre.

L'actualització de l'ajut a la concertada, si s'observa de manera aïllada, és una bona notícia. A partir del setembre de 2026, el mòdul d'igualtat d'oportunitats dels centres concertats passa de 988,1 a 1.181,65 euros per alumne NESE B, un increment del 19,6% (Acord de millora del finançament dels concerts, 2026). Aquesta millora reforça el finançament de l'alumnat vulnerable en un sector que també ha incrementat la

seva corresponsabilitat i que necessita recursos per avançar cap a la gratuïtat real. Però aplicada només a la concertada, introdueix una nova asimetria: un alumne vulnerable pot tenir millor cobertura econòmica en una xarxa que en l'altra per accedir a activitats i serveis escolars.

Aquesta diferència és especialment problemàtica perquè la «motxilla» pública ja va néixer infrafinançada. La memòria econòmica del Decret d'Admissió preveia inicialment un ajut de 641,1 euros per alumne NESE B a la xarxa pública, però l'import efectiu es va reduir fins a 384,6 euros en excloure'n el cost de les activitats complementàries. En canvi, la «motxilla» de la concertada es va fixar en 988,1 euros perquè sí que incorpora aquest concepte. Això va generar des de l'inici una diferència molt rellevant en el finançament per alumne vulnerable entre xarxes.

La diferència respon, en part, a l'organització pròpia de cada sector, però té conseqüències sobre els drets reals de l'alumnat. En els centres públics, l'ajut inclou material, llibres, sortides i colònies, però no activitats complementàries. En els centres concertats, en canvi, inclou activitats complementàries, llibres, material i sortides sense pernocta, però no colònies en els mateixos termes. El resultat és que la «motxilla» no cobreix els mateixos conceptes ni garanteix exactament les mateixes oportunitats a tot l'alumnat vulnerable.

Aquest desequilibri és encara més greu si es té en compte que la pública escolaritza una proporció més alta d'alumnat vulnerable i també presenta dèficits de cobertura. L'informe del cost de la plaça escolar estima que, per ajustar-se millor als costos reals, la «motxilla» pública hauria d'augmentar fins als 714,7 euros a primària i 847,8 euros a l'ESO (Síndic de Greuges, 2026b). Aquests imports són molt superiors als 384,6 euros actuals i mostren que la pública no només no rep una actualització equivalent, sinó que parteix d'un nivell de finançament clarament insuficient.

Sense actualització simultània, es poden generar diferències educatives que eixamplen les desigualtats entre xarxes de titularitat. Un alumne vulnerable pot tenir cobertes determinades activitats, serveis o materials en un centre concertat, mentre que un alumne amb la mateixa situació socioeconòmica pot no tenir prou cobertura en un centre públic. Aquesta diferència pot afectar la participació en sortides, colònies, activitats de centre, materials i altres experiències que condicionen la inclusió real de l'alumnat. Així, incrementa el risc que apareguin desigualtats d'oportunitats dins d'una política pensada precisament per evitar-les.

També cal reforçar l'ús efectiu de les «motxilles econòmiques» a tots els centres. No n'hi ha prou amb transferir recursos. Cal garantir que l'ajut arriba realment a l'alumnat vulnerable, que les famílies no han d'assumir pagaments que haurien d'estar coberts i que cap infant queda exclòs d'activitats per motius econòmics. En alguns centres públics, a més, hi ha dificultats d'aprofitament i justificació de l'ajut, especialment quan determinades despeses es gestionen a través d'AFA o AMPA i no directament pel centre. Per això, el redisseny de la «motxilla» pública ha d'anar acompanyat de mecanismes de gestió més simples, transparents i verificables.

Més finançament per a la concertada, però sense prou garanties de gratuïtat, corresponsabilitat i equitat

El Departament d'Educació, el 2026, ha acordat amb les patronals de la concertada un increment de 390 milions d'euros del finançament dels centres d'iniciativa social fins al 2030, destinat a millorar les despeses de funcionament, les dotacions de plantilla i les motxilles econòmiques. És una decisió que respon a la situació d'infrafinançament públic documentat del sector, un dèficit que ha dificultat històricament l'avenç cap a la gratuïtat efectiva i ha generat barreres d'accés als centres educatius.

No obstant això, el disseny de l'acord no vincula els nous recursos a la complexitat dels centres ni a compromisos verificables de planificació, corresponsabilitat, reducció de quotes i escolarització equilibrada, una feblesa que pot traduir-se en més desequilibris entre xarxes de titularitat i més diferències dins del mateix sector concertat. Si l'increment del finançament s'aplica de manera gairebé lineal, sense diferenciar prou entre els centres que escolaritzen més alumnat vulnerable i els que mantenen una composició social més afavorida, acabarà reforçant desigualtats dins del mateix sector concertat.

Els centres més corresponsables poden continuar assumint més complexitat sense prou reconeixement, mentre que els centres amb més capacitat d'atracció poden acumular més recursos públics sense reduir

necessàriament les barreres econòmiques per a les famílies. Més finançament, per tant, no garanteix més equitat si no va acompanyat d'obligacions públiques clares.

El disseny inicial de l'acord incorpora un criteri de progressivitat. El primer any, segons afirma l'acord, dels 577 centres concertats que imparteixen ensenyaments obligatoris, els 214 que tenen més d'un 30% d'alumnat NESE B reben un increment del 50% del mòdul, mentre que els 363 restants en reben un 25%. Aquesta diferenciació, però, es dilueix al llarg del calendari. Després d'un increment lineal del 5% per a tots els centres el curs 2027-2028 i de nous trams diferenciats els cursos 2028-2029 i 2029-2030 —del 22% i el 31,5% per als centres amb més complexitat, davant del 14% i el 10% per a la resta—, el curs 2030-2031 s'aplica un augment del 53,4% precisament als centres amb menys d'un 30% d'alumnat vulnerable. Al final del període, els centres queden pràcticament equiparats amb independència del seu grau de complexitat i responsabilitat. La progressivitat és, per tant, transitòria; el resultat final, essencialment lineal, un dels dèficits del model de finançament actual (Govern de Catalunya, 2026).

El problema no és només quant finançament públic reben els centres, sinó com es combina, de manera poc regulada, amb les quotes que paguen les famílies. Històricament, una part de l'infrafinançament s'ha traslladat a les famílies en forma d'aportacions per activitats, serveis, material o projectes educatius. Aquestes aportacions poden convertir-se en una barrera d'accés quan, com a Catalunya, no estan prou regulades, quan no es corresponen de manera transparent amb el servei prestat o quan acaben finançant despeses estructurals del centre. En un sistema que vol avançar cap a la gratuïtat real, l'increment del finançament públic ha de tenir una traducció verificable en la reducció de les barreres econòmiques.

Les dades mostren que l'increment del finançament no vol dir necessàriament menys barreres econòmiques ni més equilibri dins del sector. Segons l'últim informe sobre el cost de la plaça escolar del Síndic de Greuges, malgrat rebre menys finançament públic, la despesa real per alumne —sumant recursos públics i privats— és més alta a la xarxa concertada que a la pública a infantil i primària: 7.674 euros davant 6.609 el 2023. La diferència s'explica sobretot per les aportacions familiars. Les famílies de la concertada abonen de mitjana 3.810 euros anuals per alumne, davant dels 949 euros de la pública. Entre 2019 i 2023, a més, mentre el finançament públic per alumne de la concertada augmentava en 937 euros a primària i 734 a secundària, la despesa privada de les famílies també creixia: un 8,1% a primària i un 10,3% a secundària —un augment moderat, per sota de l'IPC, però superior al que registrava l'infrafinançament, segons el mateix Síndic—. En canvi, a la pública la despesa privada es reduïa un 11,3% a primària i un 22,3% a secundària (Síndic de Greuges, 2026b).

L'evolució confirma que més finançament públic no garanteix, per si sol, menys copagament. Sense mecanismes d'auditoria i sense una obligació clara de traslladar l'increment de recursos a la reducció progressiva de quotes, els centres poden millorar la seva situació econòmica sense que les famílies vegin reduïdes les barreres d'accés. El risc és especialment alt en un context com el català, on les quotes de la concertada són les més altes i més esteses de l'Estat (Gortazar, Martínez i Bonal, 2024).

Aquesta combinació pot agreujar un sistema de doble velocitat dins del mateix sector concertat. D'una banda, centres que han avançat en corresponsabilitat, escolaritzen més alumnat vulnerable i tenen menys marge per sostenir quotes elevades. De l'altra, centres amb una composició social més afavorida, més capacitat d'atracció i més possibilitats de complementar el finançament públic amb aportacions familiars. Els centres concertats de baixa complexitat tenen despeses de funcionament prop d'un 50% superiors a les dels centres d'alta complexitat, una diferència que no s'explica només per l'infrafinançament, sinó també per la capacitat desigual de captar recursos privats i diferenciar el projecte educatiu (Síndic de Greuges, 2026b).

L'augment del finançament era una oportunitat excepcional de convertir-se en una palanca per augmentar l'equivalència entre els centres del Servei d'Educació de Catalunya. Havia de reconèixer els centres concertats més corresponsables, compensar millor la complexitat, reduir les barreres econòmiques i fixar exigències comunes per a tots els centres sostinguts amb fons públics. Sense aquestes condicions, la millora del finançament pot corregir una part de l'infrafinançament històric, però no necessàriament avançar cap a més gratuïtat, més equitat i més cohesió social. La mesura, tal com està formulada, pot reforçar les diferències entre centres si els nous recursos públics conviuen amb quotes privades elevades i amb una planificació de l'oferta encara desigual.

Un nou decret de concerts és imprescindible per governar la caiguda del padró, però només serà útil si blindar planificació conjunta, gratuïtat i corresponsabilitat

El Departament ha pres les decisions de renovació dels concerts, planificació de l'oferta inicial i increment de recursos en el marc d'un decret de 1993, anterior a la Llei d'Educació de Catalunya, al Pacte contra la Segregació Escolar i al Decret d'Admissió. Aquest desajust normatiu és avui un problema central de governança del sistema.

Amb la regulació vigent, els centres concertats no incompleixen cap obligació quan no redueixen ràtios, no ajusten l'oferta o mantenen grups que contribueixen a la sobreoferta: la norma no els exigeix participar en la planificació de l'oferta en les mateixes condicions que els públics. La responsabilitat, per tant, és del Departament, que manté un marc regulador que no li dona prou eines per ordenar conjuntament tot el Servei d'Educació de Catalunya. La manca de corresponsabilitat d'una part del sector no és l'origen del problema, sinó el símptoma d'una desregulació prolongada.

L'actualització del decret de concerts és urgent, però només serà un avenç per al Servei d'Educació de Catalunya si blindar algunes obligacions i drets ara difosos. L'esborrany tramitat en paral·lel al Decret d'Admissió i congelat des de 2020 aborda precisament aquests buits i és un bon precursor d'un decret a l'alçada de les necessitats del país. La nova norma només representaria un avenç real si blindar tres principis irrenunciables: planificació conjunta i ajustada de l'oferta pública i concertada; finançament suficient per respondre a les necessitats de l'alumnat i avançar cap a la gratuïtat; i contrapartides verificables de corresponsabilitat, tant en l'escolarització de proximitat com en l'atenció a l'alumnat vulnerable i la inclusió.

Alguns dels elements clau de l'esborrany en tràmit que caldria preservar en cas de modificar la regulació actual són:

- **La participació de la concertada en la programació de l'oferta inicial en les mateixes condicions que la pública.** L'esborrany estableix que el Departament ha de determinar cada curs l'oferta de llocs escolars per zona educativa i que els centres concertats no poden mantenir grups que no en formin part. Això situaria la prevenció de la sobreoferta al centre de la planificació, en lloc de tancar grups només a posteriori.
- **Condicionar la renovació dels concerts a requisits concrets i comprovables:** l'escolarització d'alumnat del municipi o zona en una proporció mínima del 60%, l'escolarització d'alumnat amb necessitats específiques coherent amb la realitat de la zona, l'accés equitatiu a les activitats complementàries i l'aplicació de quotes dins dels límits fixats pel Departament. Això convertiria la renovació en una eina real d'avaluació de la corresponsabilitat, no en un tràmit gairebé automàtic.
- **Incorporar criteris d'impacte sobre la segregació en la supressió de grups.** L'esborrany preveu que es puguin mantenir grups que no arribin al mínim si un informe acredita que tancar-los perjudicaria l'equilibri escolar de la zona, una salvaguarda que protegeix també centres concertats fràgils que escolaritzen alumnat vulnerable.
- **El control financer i la transparència de les quotes,** obligant els centres a acreditar que les activitats i serveis són voluntaris, no discriminatoris i no lucratis, i que les quotes responen al cost real, amb mecanismes de retiment de comptes vinculats a la renovació del concert.

- **Un règim d'infraccions i sancions amb conseqüències efectives.** Sense eines legals per intervenir davant incompliments reiterats, la corresponsabilitat queda reduïda a una declaració de principis.

Cada curs que passa sense una nova regulació consolida l'*statu quo* i fa més difícil corregir els desequilibris. Però aprovar un decret que no garanteixi la planificació conjunta, que no vinculi el finançament a la gratuïtat i a les necessitats de l'alumnat, i que no estableixi contrapartides clares d'escolarització de proximitat, alumnat vulnerable i inclusió, no seria un avenç: seria una oportunitat perduda i, en termes d'equitat, un retrocés.

Vuit mesures urgents per evitar que la davallada demogràfica afebleixi la pública i amplii la segregació

El Departament ha establert en els últims anys uns criteris de planificació i finançament de la xarxa concertada, un conjunt de decisions que, combinades, posen en risc el rol referencial de la xarxa pública per a les classes mitjanes i l'equilibri de la composició social del Servei d'Educació de Catalunya.

La recerca internacional indica que els sistemes de provisió mixta tendeixen a tenir més segregació escolar i que una regulació clara i exigent és fonamental per evitar desequilibris de composició per titularitat. De fet, han estat els consensos i els marcs normatius explícits —el Pacte contra la Segregació i el Decret d'Admissió— els artífexs de la reducció de la segregació a Catalunya. La bona notícia és que, quan l'Administració regula i exigeix amb instruments verificables, el sistema respon i la diversitat del sector concertat augmenta.

Reclamar que tots els centres sostinguts amb fons públics operin amb les mateixes regles d'accés i de composició no és una esmena al sector concertat, sinó una garantia de coherència del servei públic que protegeix la xarxa pública i també els molts centres concertats que ja assumeixen plenament aquesta corresponsabilitat. Un concert és un instrument de delegació d'un servei públic a un operador privat i, com a tal, ha d'anar sotmès a les obligacions del servei públic. Per evitar la deriva contrària no cal esperar el nou decret: una part substancial de les mesures es pot activar des d'ara, per via d'instrucció. El procés ha de començar immediatament; si no, serà impossible arribar en millors condicions a la preinscripció 2027/2028.

1 Aprovar el decret de concerts durant el curs 2026/2027

El nou decret ha d'actualitzar el marc de 1993 i posar-lo en coherència amb la Llei d'Educació de Catalunya, el Pacte contra la Segregació i el Decret d'Admissió. Ha d'establir explícitament, com a condició vinculant per a la concessió i renovació dels concerts, l'obligació dels centres concertats de participar en la planificació conjunta de l'oferta inicial —incloent-hi la reducció de ràtios i el tancament de grups en els mateixos termes que la pública quan les necessitats d'escolarització ho requereixin—, així com l'obligació d'escolaritzar alumnat vulnerable i el control sobre el cobrament de quotes.

2 Equiparar les ràtios de l'oferta inicial entre xarxes a la preinscripció 2027/2028

Mentre no s'aprovi el decret, el Departament ha d'establir per via d'instrucció que cap centre concertat que rebi finançament públic pugui ofertar en la preinscripció ràtios superiors a les de la xarxa pública al mateix municipi. Mantenir ràtios diferenciades en el punt de partida és una disfunció sense justificació en termes d'equitat, que genera un avantatge estructural al sector concertat en la captació d'alumnat.

3 Assignar de manera preferent l'alumnat NESE de fora de termini als centres de baixa complexitat i ràtio elevada

El Departament ha de garantir la detecció de la vulnerabilitat de tot l'alumnat que demana plaça fora de preinscripció i fer assignacions preferents de l'alumnat NESE als centres amb un índex inferior de vulnerabilitat, que no han omplert les places reservades i que no han aplicat la reducció de ràtio, abans que corri la llista d'espera i que les places reservades passin a ser ordinàries. Cal, a més, fer un seguiment de com es produeixen aquestes assignacions al món local.

4 Suprimir els grups concertats que generin sobreoferta a la planificació inicial, de manera reversible

Mentre no hi hagi un nou decret, el Departament ha de suprimir a l'oferta inicial els grups concertats que no responguin a les necessitats d'escolarització, amb el compromís de tornar a obrir-los a l'oferta final si es comprova un excedent de demanda que ho justifiqui. És una mesura reversible que permet ajustar la sobreoferta sense penalitzar injustament cap centre.

5 Condicionar l'augment del finançament a compromisos verificables de corresponsabilitat

L'increment de finançament vinculat al cost de la plaça és necessari a tots els centres del Servei d'Educació de Catalunya, i les mesures que promouen la gratuïtat són una bona notícia; però poden ampliar les disfuncions del sistema si no es vinculen a compromisos clars. El Departament ha d'establir estàndards fixos d'exigència per rebre més recursos —la matriculació d'una proporció considerable d'alumnat de proximitat o d'una proporció d'alumnat vulnerable similar a la de l'entorn— i mecanismes de seguiment, en lloc d'un augment lineal sense contrapartides.

6 Establir un pla d'eliminació progressiva de les quotes vinculat a l'increment del finançament

L'objectiu ha de ser l'eliminació de les quotes d'activitat complementària i la prohibició de les aportacions a fundacions vinculades als centres, de manera gradual i lligada a l'increment del mòdul de concert: a mesura que el finançament públic cobreixi el cost real de la plaça, les quotes han de desaparèixer. Mentre es completa el procés, cal fixar una relació tancada dels conceptes pels quals els centres poden requerir aportacions i els imports màxims corresponents al cost real de cada servei. El control principal ha de ser una auditoria externa anual que desglossi els comptes del centre i els de les fundacions o empreses de serveis vinculades; cal activar un canal de denúncia anònima, reforçar la Inspecció i establir un règim sancionador que pugui comportar la revocació del concert.

7 Estendre l'actualització de les motxilles econòmiques a la xarxa pública i controlar-ne l'ús efectiu

El finançament de les activitats complementàries de l'alumnat vulnerable no pot ser un avantatge competitiu del sector concertat: ha de ser un dret de l'alumnat que s'exerceix en qualsevol centre del Servei d'Educació de Catalunya. Cal, paral·lelament, establir l'obligació que tots els centres que rebin el finançament de «motxilles» justifiquin documentalment que la totalitat de l'alumnat NESE B ha participat en totes les activitats finançades —incloses colònies i sortides— i que cap alumne no n'ha quedat exclòs per raons econòmiques.

8 Incorporar l'escola concertada a la planificació a mitjà termini amb criteris transparents

Les taules locals han dissenyat per primera vegada una planificació a mitjà i llarg termini de l'oferta tenint en compte les tendències demogràfiques, però no hi han inclòs l'escola concertada i els criteris de modificació no han estat clars. Aquesta planificació ha de preveure escenaris d'impacte sobre la segregació —no només sobre la demanda— i ha de tenir en compte tots els centres finançats amb fons públics. La reducció de ràtios s'ha d'entendre com una mesura per garantir una distribució equilibrada de la matrícula, no com un pedaç per ajornar decisions de fons sobre el mapa escolar; i el Departament ha d'identificar casos reeixits de fusions i reconversions de centres i preveure un acompanyament intensiu allà on siguin adequades.

Referències

- ALEGRE, M. À. (Dir.) (2010). *Les famílies davant l'elecció escolar. Dilemes i desigualtats en la tria de centre a la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill (Polítiques, 72). <https://fundaciobofill.cat/publicacions/les-famílies-davant-teleccio-escolar>
- ALEGRE, M. À. (2017). *Polítiques de tria i assignació d'escola: quins efectes tenen sobre la segregació escolar?* Barcelona: Ivàlua / Fundació Jaume Bofill («Què funciona en educació?»). <https://fundaciobofill.cat/publicacions/politiques-de-tria-i-assignacio-descola-quins-efectes-tenen-sobre-la-segregacio-escolar>
- BAYONA-I-CARRASCO, J. (2025). *Informe tècnic sobre les tendències demogràfiques i la planificació educativa a Catalunya, 2000-2030*. Fundació Bofill / Centre d'Estudis Demogràfics.
- BERNAL, J. L. i VERA, C. R. (2019). «La elección de centro como mecanismo de segregación social». *Revista Fuentes*, 21(2), 189-200. <https://doi.org/10.12795/revistafuentes.2019.v21.i2.04>
- BONAL, X. i BELLEI, C. (ed.) (2018). *Understanding School Segregation: Patterns, Causes and Consequences of Spatial Inequalities in Education*. Londres: Bloomsbury.
- BONAL, X. i ZANCAJO, A. (2018). «School Segregation in the Spanish Quasi-Market Education System: Local Dynamics and Policy Absences». Dins X. Bonal i C. Bellei (ed.), *Understanding School Segregation*. Londres: Bloomsbury.
- BONAL, X., ZANCAJO, A. i SCANDURRA, R. (2021). «Student mobility and school segregation in an (un)controlled choice system: A counterfactual approach». *British Educational Research Journal*, 47(1). <https://doi.org/10.1002/berj.3694>
- CHAROUSSET, P. i GRENET, J. (2026). «Baisse démographique et dynamiques public-privé: vers une ségrégation scolaire accrue dans les grandes villes?». *Note IPP*, 124. París: Institut des Politiques Publiques. <https://www.ipp.eu/publication/baisse-demographique-et-dynamiques-public-privé-vers-une-segregation-scolaire-accrue-dans-les-grandes-villes/>
- DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2021). Decret 11/2021, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió. DOGC núm. 8348.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1993). Decret 56/1993, de 23 de febrer, sobre els concerts educatius. DOGC núm. 1715.
- GORTAZAR, L., MARTÍNEZ, Á. i BONAL, X. (2024). El coste de acceso a la escuela concertada en España: cuantificando las cuotas e identificando sus causas. Madrid: EsadeEcPol.
- GOVERN DE CATALUNYA (2026). Acord de millora del finançament de l'escola concertada 2026–2030 (390 milions d'euros). Nota de premsa, 10 de març de 2026.
- GRENET, J. i SOUIDI, Y. (2021). Secteurs multi-collèges à Paris: quel bilan après trois ans? París: Institut des Politiques Publiques.
- HARRIS, R. (2010). *Segregation by choice? The debate so far*. CMPO Working Paper 10/251. Bristol: Centre for Market and Public Organisation, University of Bristol. <https://research-information.bris.ac.uk/en/publications/segregation-by-choice-the-debate-so-far>
- HERNÁNDEZ, M. i RACZYNSKI, D. (2015). «Elección de escuela en Chile: de las dinámicas de distinción y exclusión a la segregación socioeconómica del sistema escolar». *Estudios Pedagógicos*, 41(2), 127-141. <https://doi.org/10.4067/S0718-07052015000200008>
- IDESCAT (2025). Estadística de naixements 2024 (dades provisionals) i projeccions de població.
- LE GRAND, J. (1991). «Quasi-markets and social policy». *The Economic Journal*, 101(408), 1256–1267.
- MUSSET, P. (2012). *School Choice and Equity: Current Policies in OECD Countries and a Literature Review*. OECD Education Working Papers, 66. París: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/5k9fq23507vc-en>

- OECD (2019). *Balancing School Choice and Equity: An International Perspective Based on PISA*. París: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/2592c974-en>
- SCANDURRA, R., BONAL, X. i ZANCAJO, A. (2022). «Opting out of neighbourhood schools: the role of local education markets in student mobility». *Population, Space and Place*.
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2008). *La segregació escolar a Catalunya*. Informe extraordinari. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/2266/segregacio_escolar_web.pdf
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2016a). *La segregació escolar a Catalunya (I): la gestió del procés d'admissió d'alumnat*. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/4155/Informe%20segregacio%20escolar_I_gestioprocesadmissio_defok.pdf
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2016b). *La segregació escolar a Catalunya (II): condicions d'escolarització*. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/4227/Informe%20segregacio%20escolar_II_condicions_escolaritzacio_def.pdf
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2019). *Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Un compromís per a l'èxit educatiu*.
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2020). *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/7154/Informe%20estimacio%20cost%20pla%C3%A7a_escolar_2020_cat_def.pdf
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2021). *Pacte contra la segregació escolar a Catalunya: primer informe de balanç*. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8468/Informe%20Balan%C3%A7%20Bianual%20PSE_cat.pdf
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2026a). Estat de desplegament del Pacte contra la segregació escolar. Juny 2026.
- SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2026b). Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya. Comissió d'Estudi del Cost de la Plaça Escolar. Juliol 2026.
- THOMPSON, M. E. (2024). «The effect of academic outcomes, equity, and student demographics on parental preferences for schools: evidence from a survey experiment». *Social Forces*, 103(2), 730-755. <https://doi.org/10.1093/sf/soae101>
- UKANWA, K., JONES, A. C. i TURNER, B. L. (2022). «School choice increases racial segregation even when parents do not care about race». *PNAS*, 119(35). <https://doi.org/10.1073/pnas.2117979119>
- ZANCAJO, A., VERGER, A. i FONTDEVILA, C. (2021). *La concertada a debat. Reformes contra les desigualtats educatives des d'una mirada internacional i comparada*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill (Polítiques, 90). <https://fundacio-bofill.cat/publicacions/concertada>
- ZANCAJO, A. i BONAL, X. (2022). «Education markets and school segregation: a mechanism-based explanation». *Compare: A Journal of Comparative and International Education*.

 equitatat.org
educació · recerca · acció